

Møte for lukkede dører
tirsdag den 17. juni 1958 kl. 10.

President: Hønsvald.

Dagsorden:

1. Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om overenskomster med fremmede stater inngått i 1957 (Innst. S.A.).
2. Tilråding frå den forsterka utanriks- og konstitusjonsnemndi om at fullmakter til å gjera kontrakter i samhøve med det amerikanske «Off Shore Procurement Program» framleis skal gjelda (Innst. S.B., jfr. St.prp. nr. 94).
3. Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om avgifter i prisreguleringsøyemed for sild og sildeprodukter (Innst. S.C., jfr. St.meld. nr. 39).
4. Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om avgifter i prisreguleringsøyemed ved utførsel av klippfisk, tørrfisk og frossenfisk (Innst. S.D., jfr. St.meld. nr. 16).
5. Innstilling fra finans- og tollkomiteen om tollavgifter (budsjett-innst. S. nr. 178).

Presidenten: Presidenten foreslår at dette møte holdes for lukkede dører - og anser det som bifalt. Videre foreslår presidenten at de i forretningsordenens § 54 nevnte funksjonærer samt ekspedisjonssjef Stabell for sak nr. 1's vedkommende, statssekretær Kleppe, tariffsjef Bjarne Olsen, kontorsjef Skaare og byråsjef Lundsten for sak nr. 5's vedkommende gis adgang til møtet. - Det betraktes som bifalt.

Sak nr. 1.

Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om overenskomster med fremmede stater inngått i 1957 (Innst. S.A.).

Komiteen hadde innstillet:

Utenriksdepartementets melding til Stortinget om inngåelse av overenskomster med fremmede stater inngått i 1957 - legges ved protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 2 .

Tilråding frå den forsterka utanriks- og konstitusjonsnemndi om at fullmakter til å gjera kontrakter i samhøve med det amerikanske «Off Shore Procurement Program» framleis skal gjelda (Innst. S.B., jfr. St.prp. nr. 94.)

Komiteen hadde innstillet:

Dei fullmakter som er gjevne Kongen eller den han gjev fullmakt i samhøve med at Noreg tek del i det amerikanske «Off Shore Procurement Program» (jfr. St.prp. nr. 42 for 1957 og stortingsvedtak 7. mars 1957) skal gjelda til og med 30. juni 1959 for ein samla kontraktsum opp til 400 mill. kroner.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 3 .

Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om avgifter i prisreguleringsøyemed for sild og sildeprodukter (Innst. S.C., jfr. St.meld. nr. 39).

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 39 for 1958 - bestemmelser om avgifter i prisreguleringsøyemed for sild og sildeprodukter - legges ved protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 4 .

Innstilling fra den forsterkede finans- og tollkomite om bestemmelser om avgifter i prisreguleringsøyemed ved utførsel av klippfisk, tørrfisk og frossenfisk (Innst. S.D., jfr. St.meld. nr. 16).

Ingvaldsen (komiteens ordfører): Den meldingen som her foreligger til behandling, er jo nærmest av historisk interesse, idet den gir en rapport om hvordan prisreguleringssystemet for fisk og fiskevarer var i 1956 og 1957. For 1958 er det som bekjent blitt en ny ordning i og med inngåelse av råfiskavtalen for 1958.

Det som er karakteristisk for reguleringen av fisk og fiskevarer i årene 1956 og 1957, er det store underskudd det har vært på prisreguleringsfondet for fisk. Ved utgangen av 1955 var formuen omkring 105 millioner kroner. Ved utgangen av 1956 var den gått ned til ca. 77 millioner kroner, og ved utgangen av 1957 var den resterende del av formuen kalkulert til 20 millioner kroner, og det mente man da var for lite i 1958, og av den grunn ble råfiskavtalen opprettet.

Jeg har i de senere år vært ordfører for disse sakene, og jeg har hver eneste gang påpekt det uheldige i at disse ting behandles hemmelig. Det er uten tvil så at disse prisbestemmelsene er helt avgjørende for vår fiskeripolitikk, og jeg har inntrykk av at vår fiskeripolitikk for en stor del er blitt en slags prispolitikk - og en meget lite vellykket sådan.

Det er en ting som stadig har gått igjen i de senere årene, og det er minsteeksportprisene som eksportørene vil ha bort, men som Prisdirektoratet er imot skal oppheves. Jeg tror dette har spilt en meget stor rolle. Det har hindret Norge i å opparbeide markeder, og vi kan si investere i nye markeder, og jeg for min del er ikke i tvil om at myndighetenes bestemmelse her har hatt en særdeles uheldig virkning for vår fiskeeksport.

Jeg vil også peke på at myndighetene gjennom årene har fremholdt at denne saken har måttet være hemmelig fordi det dreide seg om utjevningsordninger og tilskuddsordninger til eksport. Men det forhindret ikke at da råfiskavtalen ble fremlagt for Stortinget, var det som offentlig sak, og der var det tross alt direkte statstilskudd som skulle ytes til eksport. Med den ordningen man har hatt før ved en regulering over et prisreguleringsfond, er det jo tross alt en utjevning av prisene, og det forekommer meg å være absolutt meget mer uheldig for våre eksportinteresser at det blir offentlig kjent at vi yder direkte tilskudd over statskassen. Jeg kan derfor med min beste vilje ikke forstå berettigelsen i at disse sakene om prisreguleringen har vært behandlet hemmelig, for det er ikke tvil om at de beslutninger som her er truffet gjennom årene, har hatt en avgjørende innflytelse på hele utviklingen av våre fiskerier, og den har som bekjent ikke gått i noen heldig retning.

Komiteen har da også uttalt at den finner at sådanne meldinger bør kunne være offentlige fremover, idet man viser til at råfiskavtalen ble fremlagt som offentlig melding. Nå er det riktignok så at det er et utvalg nr. 2 som er i sving for å finne en mulig løsning på disse innviklede og flokede problemer. Hvordan det da blir med ordning og melding vil

ikke jeg ha uttalt noe om. Men jeg vil ha understreket og gjentatt at en så stor sak som denne, som berører så mange interesser, burde være underlagt offentlig behandling så vidt det på noen måte er mulig.

Hegna (komiteens formann): Det er vel, slik som denne sak forelegges i denne omgang, ikke nødvendig å oppta noen lengre debatt om spørsmålet i sin alminnelighet, slik som ordføreren var inne på. Jeg tror at enhver vil gi ham medhold i at de saker som Stortinget får til behandling som er av særlig stor betydning - og det gjelder jo de fleste - bør man avgjort gå inn for å drøfte åpent, i alle de tilfelle hvor det ikke direkte kan påvises at dette vil kunne ha skadelige eller uheldige følger. Dette har man jo diskutert en del før. Jeg vil gjerne få lov til å si at selv om man er enig i dette alminnelige prinsipp, og i alle tilfelle bestreber seg på å få sakene opp til offentlig behandling, må vel enhver innrømme at det kan forekomme tilfelle - særlig når noen av våre næringer kommer inn som handelspartner i forhold til andre land - da det er heldigst at spørsmålene behandles i lukket møte. I andre forretningsforhold vet man jo at man ikke slik uten videre legger fram til offentlig drøftelse de spørsmål som knytter seg til ens stilling som handelspartner, og det samme gjør seg vel gjeldende i svært mange tilfelle også når det gjelder de ting som vi har behandler.

En annen sak er at når det spesielt gjelder de spørsmål som knytter seg til den innstilling som nå foreligger, har dette spørsmål kommet i en helt ny stilling, og det er bakgrunnen for den uttalelse som komiteen enstemmig har gått inn for. Men jeg tror det er riktig å føye til at man dermed ikke har utelukket at det på et senere tidspunkt og i en annen sammenheng meget vel kan komme på tale at det blir nødvendig å behandle spørsmål som har en lignende forbindelse med en næring, spesielt fiskerinæringen, i lukkede møter.

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 16 for 1958 - bestemmelser om avgifter i prisreguleringsøyemed ved utførsel av klippfisk, tørrfisk og frossenfisk - legges ved protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 5 .

Innstilling fra finans- og tollkomiteen om tollavgifter (budsjett-innst. S. nr. 178).

Saken i sin alminnelighet ble satt under debatt.

Prp., innst. og debatt er offentliggjort, se St.tid.
side 2238 osv.

Protokollen ble deretter opplest uten å foranledige noen bemerkning.

Presidenten: Forlanger noen ordet før dette møtet heves?

Røiseland: Det var til framlegget om å halda ope stortingsmøte rett etterat dette møtet er slutt. Eg er heilt samd med presidenten i at vi må prøva å nytta tida i den situasjon vi er komne i, og dersom vi no sto ved slutten av eit ope odelstingsmøte eller lagtingsmøte, ville eg ha vore samd med presidenten i at vi kunne ha gått på utan vidare. Men her står vi ved slutten av eit møte for stengde dører, som ingen skal ha greie på. Pressa skal heller ikkje ha greie på at det er halde noko møte i Stortinget no. Dersom vi no går på med ein gong i staden for klokka 13, må då alle spørje korleis i all verda dette møtet er kalla inn. Då ligg det heilt opp i dagen, synest eg, at alle må skjønna at det har vore halde eit møte i Stortinget for stengde dører, og så har vi utan vidare halde fram med ope møte. Av denne grunn synest eg ikkje det er klokt no å brigda på det oppsette møteprogrammet. Eg meiner at ein burde ta møtet klokka 13, slik det var tillyst.

Presidenten: Presidenten har bare overfor dette møte varslet at det skulle innkalles til åpent møte. Det var det åpne møte som skulle ta standpunkt til om man skulle gå på veidebatten med en gang. Dette lukkede møte kan jo ikke godt vedta noe for et åpent møte.

Forslaget var godt ment fra presidentens side, det var for å spare en time eller to til natten.

Hegna: Man kan vel gå ut fra at i disse dager er alle Stortingets medlemmer til stede i bygningen fra tidlig om morgenen, og for så vidt som presidenten da har anledning til å innkalle møtet til kl. 12, måtte det kunne varsles om det, uten at det skulle behøve å ha noe utgangspunkt i dette hemmelige møte.

Langhelle: Jeg synes at det forslaget som presidenten har lagt frem, har gode grunner for seg, og jeg har personlig under dette møtet fått henvendelser fra en rekke representanter som har uttalt ønske om at vi skulle fortsette med det åpne møtet umiddelbart etter det hemmelige. Det er naturligvis riktig som hr. Røiseland sa at man kan begynne å spekulere, men journalistene er ikke dummere enn at de skjønner at når vi i dag ikke begynte kl. 10 med det åpne møtet, men har satt det til kl. 13, må det ha ganske

spesielle grunner. Jeg er ikke et øyeblikk i tvil om at journalistene også er oppmerksomme på hva grunnen er. Men for nå å ta midt på treet - kan det være noen innvending å gjøre mot at møtet blir satt til kl. 12 i all fall, at vi nå hever dette møtet og begynner kl. 12? Da vil vi være å se både i restauranten og andre steder, så det vil være tydelig at det ikke er noe hemmelig møte.

Presidenten: Presidenten vil tiltre hr. Langhelles forslag, og møtet vil bli innkalt til kl. 12.

Møtet hevet kl. 11.40.